

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 32, nr. 1152, 23 septembrie 2025, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

AFTER SCHOOL

la

INTERNATIONAL PREMIUM SCHOOL OF BUCHAREST

La Școala Gimnazială *International Premium School of Bucharest*, timpul petrecut după ore devine o experiență valoroasă și echilibrată pentru copilul tău. La Școala IPSB se pune accent pe implicare, atenție personalizată și un cadru educațional de calitate, pentru ca fiecare copil să se dezvolte armonios, să-și descopere pasiunile și să învețe cu bucurie.

Detalii și tarife:
<https://premiumschool.ro/scoala-primara/>

Program AfterSchool

Inclus în taxă:

- activități educative, ludice și de recreere
- 2 ore de Engleză pe săptămână
- transport către Școala IPSB
- meniu zilnic
- consolidarea cunoștințelor cu personal calificat

18 săli de clasă
Sală de mese
Sală de cinema
Spații de joacă
Piscină
Șos. Berceni 24, Sect. 4, Buc.

WEBSITE: PREMIUMSCHOOL.RO
E-MAIL: COMUNICARE@PREMIUMSCHOOL.RO
0771 139 615 | 021 334 5324
www.facebook.com/scoalapremium

Alege pentru viitorul tău!

- Ultimele zile, până pe 30 septembrie, pentru înscriere la programele de Licență și de Master oferite de Universitatea „Spiru Haret” în cele 11 facultăți din București, Brașov, Câmpulung, Constanța, Craiova!
- Procesul de admitere la Universitatea „Spiru Haret” se realizează pe bază de dosar și interviu, până la data de 30 septembrie 2025.

Admitere 2025

Iul - Sep

Accesează admitere.spiruharet.ro și hai să fii **#StudentLaUSH!**

11 facultăți
33 programe de Licență
23 programe de Masterat

București
Brașov
Craiova
Constanța
Câmpulung
Muscel

Oferta educațională a Universității Spiru Haret

– Licență și Master – în paginile 4 și 5!

Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) anunță proteste în toată țara în data de 29.09.2025:

educația plătește pentru guvernări mediocre?

Transportul, apoi bursele studenților, tăieri al căror impact economic este infim și care pentru studenți reprezintă astăzi adevărate obstacole în parcurgerea învățământului universitar. În ciuda tuturor demersurilor efectuate, utilizând inclusiv instrumente

diplomatice, analize documentate și presiune publică, lucrurile nu s-au schimbat cu nimic, fapt pentru care ANOSR anunță **proteste masive ale studenților în toată țara** împotriva măsurilor de austeritate adoptate în educație, împotriva modului în

care aceste decizii au fost luate și împotriva modului în care studenții sunt tratați, fiindu-le ignorate mesajele, rolul de parteneri în procesul decizional și nevoile de bază pentru a putea avea parte de un parcurs educațional decent.

VALORI ROMÂNEȘTI

„De ce nu se comunică întregii națiuni că decorația murală a fântânii Miorița îi aparține Miliței, încă din anul 1927, când a conceput proiectul? – se întreabă, indignat și patetic, Adrian Costea. „De ce nu se aduce, la fel, la cunoștința întregii lumi, existența a aproximativ 15 monumente funerare, printre care și cel al Ecaterinei Teodoroiu, din 1955, executate tot de Milița Petrescu? Sau de faptul că a realizat peste 2.000 de lucrări, dintre care peste 500 au fost busturi? De ce nu se vorbește de marea colaborare și prietenie dintre Milița Petrescu și Marcel Iancu, relație care stă la baza inventării Dadaismului, a construcției și decorării a numeroase clădiri care au schimbat fața Bucureștiului, înainte de Al Doilea Război Mondial, și de ce nu se vorbește de casa-atelier, pe care Milița și-a construit-o în 1937, împreună cu Marcel Iancu, pe strada Pictor Negulici (și care ar fi trebuit să devină muzeu-n.a.)? De ce nu se vorbește de faptul că în 1950 Milița a fost expulzată din propria casă și aruncată ca o cârpă, pe drumuri? De ce nu se vorbește că, în acel moment, din casa ei au dispărut, fără urmă, lucrări, acte, documente, tablouri, schițe, cărți și obiecte personale?”... „Mâinile Miliței erau mici,

delicate, fine și în continuă mișcare – își continuă Adrian Costea evocarea. Ochii ei albaștri, cu schimbătoare reflexe de oțel, petrol și turcoaz, purtau o privire uneori mirată, alteori neîncredătoare sau, nu rareori, transparentă pur și simplu. Alteori ochii ei trădau o melancolie de necuprins, cu profunzimea unei fântâni infinite. Era mică de statură, fragilă, cu părul alb și adesea în dezordine. Extrem de schimbătoare, putea fi uimitor de modestă, familiară și caldă, pentru a deveni brusc directă, sarcastică, ironică, violentă, tragică și agresivă. Alteori căpăta statura unui Goliat, prin atitudinea ei voit înțeleaptă. Finețea și delicatețea sa mă înduioșau adesea, iar sinceritatea ei m-a făcut de foarte multe ori să plâng. Din spatele biroului de la mezanin, mă fixa cu o privire de oțel și, cu ochii întredeschiși, trimitea spre mine valuri de ordine, comenzi, sfaturi, critici și amintiri, totul într-un amalgam care putea să dureze câteva ore. Am cunoscut, însă, și o privire de multe ori mirată și naivă, dar și neîncredătoare. În afară de privire, un lucru care mă lua întotdeauna prin surprindere, era râsul ei inegalabil, instantaneu, fulgerător, ironic, dar și de o indefinibilă tandrețe. Am surprins-o de nenumărate ori trecând prin momente de mare tristețe, mai ales atunci când, cu o lăpșă, se uita la ultimele scrisori și fotografii, care o legau de un trecut ce părea să fie foarte îndepărtat”

Ana Maria LUPOIU, studentă în anul I la programul de licență **Contabilitate și Informatică** de din cadrul **Facultății de Științe Economice**, ne povestește cum a descoperit la USH o lume plină de oportunități: „Experiența mea la programul Contabilitate și informatică de gestiune, din cadrul Universității Spiru Haret, este una extraordinară! Am găsit profesori dedicați și proiecte care m-au ajutat să mă dezvolt! Aici am legat prietenii frumoase și am descoperit oportunități de creștere personală și profesională.”

Admitere 2025
Facultatea de Științe Economice
Iul - Sep
București

Program de licență
Contabilitate și informatică de gestiune

Accesează admitere.spiruharet.ro și hai să fii **#StudentLaUSH!**

Ana Maria Lupoiu
Anul I

„Ceva este bine”?! Ce?

Mioara VERGU-IORDACHE

Izolați în bulele noastre virtuale, explorăm pesimismul, dezamăgirea, înfrângerea, pizma, exagerăm răul și minimalizăm binele, suntem excesiv de receptivi la „biografii” romanțate, la cancanuri, scenarii oculte, dispuși să experimentăm împotriva normalității neamului nostru. Ne închidem propriul orizont de speranță, trăgând storurile „fake news”.

Toată lumea știe că nu e bine. Dacă „nimic” nu e bine ar putea să însemne că „ceva” este bine! Jocuri de cuvinte! Sau nu, poate că binele este așa de mare încât nu putem să-l cuprindem cu privirea sau cu mintea. Acesta o fi binele de care ne vorbesc, în general, cei aflați la putere. Ar putea fi trasă concluzia că dacă „e bine” este general, „nu e bine” este individual. De fapt, ambele situații sunt și colective și individuale. Dar de ce este majoritatea nemulțumită, pentru că, în democrație, se știe, majoritatea, prin reprezentanții ei, conduce? Așadar, doar minoritatea ar trebui să fie nemulțumită. Sunt convinsă, fiecare are un răspuns la acest „paradox”.

Evoluția /involuția geopolitică pare să ne conducă spre o nouă izolare ce ne va spori anxietatea, depresia, însingurarea, stresul, frica, ce se adaugă știrilor, din păcate confirmate, cu privirea la creșterea prețurilor și scăderea nivelului de trai. Pe acest fond, ne pretindem și ni se pretinde să fim optimiști, să fim încredători că „totul este și va fi bine”. Poate în mediul virtual unde preferăm să „locuim” din ce în ce mai mult. În privat și public, după felul cum ne verificăm telefoanele inteligente, ai zice că toți suntem conectați la afaceri imediate de succes, că nu putem să lăsăm să treacă „oportunitatea”. În realitate, „oportunitățile” trec nebăgate în seamă!

Ar fi perfect dacă am putea trăi din promisiunile pentru viitor! „Vom face” este un slogan al administrației centrale și locale ce a trecut de vârsta adolescenței! Are peste trei decenii. Numai că fiecare dintre noi trăiește azi, un azi în care, cum zic, de peste trei decenii, conjugăm verbul „a face” la viitor, rar la trecut și atunci la „imperfect” („care exprimă o acțiune din trecut, neterminată în momentul la care se referă vorbirea”).

Cum să facem să trăim și noi în prezent, nu în trecut, nu în viitor?! Azi!

Puteam să visăm că e/va fi bine. Din reverie ne trezesc facturile și scandalurile politice în care este implicată coaliția guvernamentală, indiferent ce componentă ar avea, adică noi suntem implicați, majoritatea, pentru că această coaliție este reprezentanta noastră, a majorității despre care spuneam mai sus că susține că „nimic nu e bine”. Și e drept. Însă ce facem noi, fiecare în parte, să nu mai fie așa?!

... dacă „nimic nu e bine” înseamnă că „ceva este bine”. Dar ce?!

AVEM NEVOIE DE SUCCES. EI NI-L OFERĂ!

Olimpiada Internațională de Fizică 2025 (IPhO)

O medalie de aur, patru de argint și două premii speciale pentru România, la Olimpiada Internațională de Fizică 2025 (IPhO), desfășurată anul acesta în Franța, la Paris, în perioada 17-25 iulie 2022:

- Ionuț Gabriel STAN, Liceul Teoretic Internațional de Informatică, București, **medalie de aur**. Pe lângă medalia de aur, Ionuț Gabriel Stan a primit **două premii speciale**, ambele foarte valoroase: premiul special **pentru cel mai bun rezultat la proba experimentală** și premiul special **pentru cel mai bun rezultat din Uniunea Europeană**, intitulat „*Parabolic Flight Prize*”.
- Mihai Bogdan CIOCĂRLAN, Liceul Teoretic Internațional de Informatică, București, **medalie de argint**
- Alexandru CONDREA, Liceul Teoretic Internațional de Informatică, București, **medalie de argint**

- Rareș Felix TUDOSE, Liceul Teoretic Internațional de Informatică, București, **medalie de argint**
- Mendel Emanuel MENDELSON, Liceul Teoretic Internațional de Informatică, București, **medalie de argint**

Olimpiada Internațională de Fizică 2025 (IPhO) este una dintre cele mai vechi și prestigioase competiții internaționale dedicate fizicii competiționale. România se găsește printre țările fondatoare, prima ediție având loc în 1967.

În acest an, la Olimpiada Internațională de Fizică au participat 406 elevi din 87 țări.

Echipa României, formată din 5 elevi, i-a avut lideri pe dna. Delia DAVIDESCU, profesor la Liceul Teoretic Internațional de Informatică (ICHB) București, și pe dl. Sebastian POPESCU, conf. univ. dr. La Facultatea de Fizică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Cu această olimpiadă internațională de fizică se încheie șirul a patru olimpiade internaționale de fizică la care a participat România în anul școlar 2024-2025. Coordonarea științifică a loturilor a fost asigurată de către domnul Sebastian POPESCU, conf. univ. dr. la Facultatea de Fizică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, iar cea organizatorică de către doamna NAGHI Elisabeta Ana, Ministerul Educației și Cercetării.

fundația națională
pentru tineret

Se lansează THE YOUTH – Centrul Național al Ecosistemului de Tineret
București, 22–28 septembrie 2025

Fundația Națională pentru Tineret (FNT) anunță lansarea oficială a **THE YOUTH – Centrul Național al Ecosistemului de Tineret**, primul spațiu de acest fel din România, care este o inițiativă strategică menită a răspunde **lipsei unui nod central de cercetare, învățare, inovare, susținere și promovare** în domeniul tineretului. Este conceput ca un **cadru unificator și de sprijin**, cu o abordare sistemică și coordonată, care vizează **întregul ecosistem de tineret**, nu doar beneficiarii finali - persoanele tinere.

Acest centru are ca scop dezvoltarea tuturor celor șase componente esențiale ale ecosistemului de tineret - **politici, activități & servicii, personal, structuri, infrastructuri și fonduri**, dar este și un spațiu care răspunde **nevoilor directe ale tinerilor** (dezvoltare personală, educație nonformală, timp liber etc.) și care susține **participarea directă a acestora** - ceea ce este firesc pentru un centru care promovează ecosistemul ce plasează persoana tânără în centrul său.

Un centru unic la nivel național

THE YOUTH este mai mult decât un spațiu: este o **platformă de cercetare, formare, inovație și comunitate** care aduce împreună tineri, organizații, profesioniști, decidenți, finanțatori și actori relevanți din domeniu. Cu o suprafață de **1350 mp indoor și peste 850 mp outdoor**, centrul găzduiește spații prietenoase și versatile:

- **The Info Spot** – Centrul de Informare pentru Tineret
- **The Mind Point** – Spațiu pentru consiliere și explorare personală
- **The Way, The Action, The Team, The Link, The Nest, The Boost** - 6 săli de training pentru dezvoltare personală și profesională
- **The Art Lab** - Sală de arte plastice
- **The DIY** – Sală de creație practică
- **The Digital MakerSpace** - Sală de creație digitală și prototipare
- **The Youth Broadcast** - Studio de interviuri și alte înregistrări audio-video
- **The Agora** - Sală multifuncțională de teatru, dans, expoziții, conferințe etc
- **The 3rd Space** – Spațiu terțiar (de relaxare și socializare)
- **The Snack Spot** - Sală de luat masa
- **The Yard** – Spațiu outdoor multifuncțional (de relaxare, activități, concerte etc.)

De ce THE YOUTH?

Prin THE YOUTH, FNT își consolidează rolul de **catalizator strategic** pentru dezvoltarea ecosistemului de tineret:

- pune la dispoziție expertiză, infrastructură și resurse unice,
- propune activități de pionierat în domeniul tineretului,
- susține profesionalizarea personalului de tineret și a organizațiilor,
- facilitează dialogul între tineri, instituții și finanțatori,
- creează spații de inovație și expresie pentru ideile și inițiativele tinerilor.

„Tineretul trebuie recunoscut ca un domeniu de sine stătător, complex și esențial pentru dezvoltarea societății. Ecosistemul de tineret nu înseamnă doar tinerii ca beneficiari, ci un întreg sistem alcătuit din politici, activități și servicii, personal de specialitate, structuri, infrastructuri și fonduri - toate acestea, în egală măsură, având nevoie de sprijin și dezvoltare, pentru binele persoanelor tineret aflate în centrul său. Prin lansarea THE YOUTH, Fundația Națională pentru Tineret

materializează, transformă în realitate un concept a cărui promovare și-a asumat-o ca misiune și la a cărui dezvoltare a contribuit covârșitor în ultimii ani. Astfel, FNT oferă o casă proprie ecosistemului de tineret – nodul său național dedicat cercetării, învățării, inovării și colaborării. Este modul nostru de a duce ecosistemul de tineret la următorul nivel și de a arăta că tineretul este un domeniu serios, care merită investiție strategică, vizibilitate națională, conștientizare și recunoaștere socială.” – declară Mihai Vilcea, președintele FNT.

O săptămână dedicată ecosistemului de tineret

Evenimentul de lansare se desfășoară pe parcursul a șapte zile, fiecare zi având o temă principală inspirată de cele șase elemente esențiale ale ecosistemului de tineret: **politici, activități și servicii, personal, structuri, infrastructuri și fonduri**.

Programul pe zile, pentru săptămâna 22-28 septembrie

LUNI, 22 septembrie

16:00 - Bun venit și deschiderea activităților paralele

- Ateliere rotative demonstrative, în aer liber, pe tema **ACTIVITĂȚI & SERVICII PENTRU TINERET: Kahoot Quiz; Activitățile pentru Tineret; Consilierea Tinerilor - Speed Date; Debate Walk: Informarea Tinerilor**
- Ateliere DIY de **serigrafie**, în aer liber
- Atelier DIY de **creare de insigne**, în aer liber
- **Jocuri în aer liber**
- **Turul THE YOUTH** - incursiune în elementele Ecosistemului de Tineret și nu numai

20:00 - **Concert acustic Vlad Corb & Socializare**, în aer liber

MARTI, 23 septembrie

16:00 - Bun venit și deschiderea activităților paralele

- Ateliere rotative demonstrative, în aer liber, pe tema **PERSONALUL DE TINERET: Human Organigram; Peretele competențelor; Youth Worker Says**
- Ateliere DIY de **serigrafie**, în aer liber
- Atelier DIY de **creare de insigne**, în aer liber
- **Jocuri în aer liber**
- **Turul THE YOUTH** - incursiune în elementele Ecosistemului de Tineret și nu numai

20:00 - **Concert acustic Miau.wav & Socializare**, în aer liber

MIERCURI, 24 septembrie

16:00 - Bun venit și deschiderea activităților paralele

- Ateliere rotative demonstrative, în aer liber, pe tema **FONDURI DE TINERET: Bătălia bugetelor; Quiz financiar (Ediția Kahoot); Brainstorming despre venituri**
- Ateliere DIY de **serigrafie**, în aer liber
- Atelier DIY de **creare de insigne**, în aer liber
- **Jocuri în aer liber**
- **Turul THE YOUTH** - incursiune în elementele Ecosistemului de Tineret și nu numai

20:00 - **Concert acustic Alexandra Capitănescu & Socializare**, în aer liber

JOI, 25 septembrie

16:00 - Bun venit și deschiderea activităților paralele

- Ateliere rotative demonstrative, în aer liber, pe tema **POLITICI DE TINERET: Fake News sau Politică Reală?; Human Bingo Politici; Semafor Politici**
- Ateliere DIY de **serigrafie**, în aer liber

- Atelier DIY de **creare de insigne**, în aer liber
- **Jocuri în aer liber**
- **Turul THE YOUTH** - incursiune în elementele Ecosistemului de Tineret și nu numai

20:00 - **Concert acustic Simona Delegeanu & Socializare**, în aer liber

VINERI, 26 septembrie

16:00 - Bun venit și deschiderea activităților paralele

- Ateliere rotative demonstrative, în aer liber, pe tema **STRUCTURI DE și PENTRU TINERET: Construiește-ți ONG-ul; Ștafeta organizațiilor; Târgul de resurse**
- Ateliere DIY de **serigrafie**, în aer liber
- Atelier DIY de **creare de insigne**, în aer liber
- **Jocuri în aer liber**
- **Turul THE YOUTH** - incursiune în elementele Ecosistemului de Tineret și nu numai

19:30 - **Concert acustic Dora Gaitanovici + After party DJ SIP & Socializare**, în aer liber

SÂMBĂTĂ, 27 septembrie

16:00 - Bun venit și deschiderea activităților paralele

- Ateliere rotative demonstrative, în aer liber, pe tema **INFRASTRUCTURA DE TINERET: Design Your Dream Youth Space; Creează playlistul spațiului; TikTok Room Tour**
- Ateliere DIY de **serigrafie**, în aer liber
- Atelier DIY de **creare de insigne**, în aer liber
- **Jocuri în aer liber**
- **Turul THE YOUTH** - incursiune în elementele Ecosistemului de Tineret și nu numai

19:30 - **Concert acustic Ilinca + After party Daria & Dora & Socializare**, în aer liber

DUMINICĂ, 28 septembrie

16:00 - Bun venit și deschiderea activităților paralele:

- Atelier de co-creare, în aer liber: **Tinerii în Centrul Ecosistemului**
- Ateliere DIY de **serigrafie**, în aer liber
- Atelier DIY de **creare de insigne**, în aer liber
- **Jocuri în aer liber**
- **Turul THE YOUTH** - incursiune în elementele Ecosistemului de Tineret și nu numai

20:00 - **Concert Cireșan & Socializare**, în aer liber

Acces și participare

Intrarea este liberă pe tot parcursul săptămânii de lansare în fiecare zi, în intervalul 16.00 – 22.00.

Sub conceptul **Enter, Explore, Enjoy & Tell** ne propunem o săptămână relaxată și prietenoasă, unde să experimentăm împreună activități tipice unui centru de tineret.

THE YOUTH – Centrul Național al Ecosistemului de Tineret
Adresa: Str. Christian Tell nr. 22, București

Contact presă:
Andra Dobre
Fundația Națională pentru Tineret
andra.dobre@rotineret.ro | +40 724 879 925

Fundația Națională pentru Tineret
www.rotineret.ro

Căderea Bastiliei 11
București, România

+40 763 661 036
office@rotineret.ro

Opinia
națională

ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianationala.ro
www.facebook.com/opinianationala
Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interior 168
e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE: Vasilichia Dinu

Stimați cititori,
Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de
FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE
Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE

**Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.**

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Proiectul Wallachia eHUB este finanțat prin Digital Europe Programme (EC/101083410) – WeH și prin Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF/1147/2/1/161799)

REALITATEA VIRTUALĂ ȘI PUTEREA DATELOR: INOVAȚIE ȘI COMPETITIVITATE ÎN AFACERI

Tehnologii vizate: Realitate virtuală,
Big data, Data science

Evenimentul este organizat de către Universitatea Spiru Haret
pentru manageri și antreprenori din regiunile București-Ilfov
și Sud-Muntenia.

Înregistrează-te acum!
Link către chestionar:
<https://forms.gle/GUYF2BZILmy4AWBt9>

25-09-2025
ORA 16.00
SINCROON ONLINE
ȘI ASINCROON

European
Digital Innovation
Hubs Network

for digital transformation

ROMANIA ROMANIA

Vrei să implementezi
proiecte digitale de succes?
Intră pe web.spiruharet.ro
sau caută-ne pe rețelele sociale.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Proiectul Wallachia eHUB (WEH)
ID proiect: EC/101083410 – WeH; POCIDIF/1147/2/1/161799

Str. Italiană nr. 28, sect. 2; București - România
weh@spiruharet.ro web.spiruharet.ro

„WeHub Digital” - REALITATEA VIRTUALĂ ȘI PUTEREA DATELOR: INOVAȚIE ȘI COMPETITIVITATE ÎN AFACERI

25 SEPTEMBRIE 2025, ORA 16.00, ONLINE ȘI ASINCROON

Managerii și antreprenorii din regiunile Sud-Muntenia și București-Ilfov
sunt invitați la un training despre digitalizare și inovație

Digitalizarea nu mai este o opțiune pentru afaceri, ci o condiție esențială pentru supraviețuire și competitivitate. Într-un context economic și tehnologic aflat într-o continuă schimbare, *Wallachia eHUB*, Hub European de Inovare Digitală sprijinit de Comisia Europeană prin proiectul *Wallachia eHUB*, organizează luni, 25 septembrie 2025, de la ora 16:00, un training dedicat managerilor și antreprenorilor din regiunile București-Ilfov și Sud-Muntenia. Evenimentul, intitulat „*Realitatea virtuală și puterea datelor: inovație și competitivitate în afaceri*”, își propune să arate cum tehnologiile digitale pot transforma modul în care se conduc afacerile.

Participanții vor afla cum realitatea virtuală, realitatea augmentată și analiza datelor pot deveni motoare de creștere, contribuind la procese decizionale mai rapide și la obținerea unui avantaj competitiv. Trainingul include și o sesiune interactivă de întrebări și răspunsuri, în care managerii vor putea discuta provocările organizațiilor lor și vor primi soluții practice.

Relevanța acestui training este susținută de date recente. Potrivit Digital Decade 2025 Country Reports, doar 21,87% dintre întreprinderile din România au adoptat tehnologii de analiză a datelor, sub media UE de 33,25%. În cazul IMM-urilor, această rată este de 20,95% (aproximativ unul din cinci), în timp ce întreprinderile mari ajung la 48,36% — cel mai scăzut nivel din UE. Acest decalaj de 27,41 puncte procentuale între IMM-uri și companiile mari, deși mai mic decât media UE de 39,72 puncte, arată că potențialul tehnologiilor digitale nu este valorificat pe deplin în sectorul privat românesc.

În ceea ce privește digitalizarea generală, România a înregistrat progrese: 69,1% dintre IMM-uri au atins cel puțin un nivel de bază al digitalizării, comparativ cu 52,49% în 2022, apropiindu-se astfel de media UE de 72,91%. Totuși, doar 21,69% dintre IMM-uri au un nivel ridicat sau foarte ridicat de digitalizare, sub media UE de 32,66%. Aceste cifre arată că, deși direcția este corectă, există încă mult de lucru pentru a transforma România într-o economie digitală competitivă.

Wallachia eHUB joacă un rol esențial în digitalizarea organizațiilor, oferind servicii de tip „test before invest”, consultanță pentru digitalizare, acces la finanțări și conectare la rețele europene și internaționale. Participarea la training este gratuită și reprezintă o oportunitate pentru manageri și antreprenori de a acumula cunoștințe aplicate și instrumente concrete pentru a sprijini transformarea digitală a propriilor organizații.

Într-o economie globală din ce în ce mai competitivă, digitalizarea nu mai este un lux, ci o necesitate strategică. Managerii și antreprenorii care aleg să investească în tehnologie și analiză a datelor astăzi vor fi cei care vor conduce organizațiile lor spre succes mâine.

Fiți printre cei care folosesc tehnologia pentru a inova în afacere, încierarea la „*WeHub Digital*” este gratuită, iar participarea se poate realiza atât sincron cât și asincron. **Confirmă-ți locul accesând <https://forms.gle/GUYF2BZILmy4AWBt9>.**

European
Digital Innovation
Hubs Network

Proiectul

for digital transformation

ROMANIA ROMANIA

FACULTATEA DE MEDICINĂ VETERINARĂ

Curs de Urgențe Veterinare

Cursul de urgențe veterinare, organizat de *SpeedVet Academy* și *PartnerVet*, în parteneriat cu **Facultatea de Medicină Veterinară - Universitatea SPIRU HARET**, s-a desfășurat în perioada 8–10 septembrie. Studenții au avut ocazia să descopere misterele medicinei de urgență, parcurgând teme esențiale precum: șocul și fluidoterapia, dilatația gastrică, hemoperitoneul, trauma cerebrală, parvoviroza, resuscitarea cardiopulmonară și cerebrală, dar și cazuri clinice complexe.

Mulțumim domnului dr. Adrian Iurcenco pentru prezentările clare și pentru deschiderea de a împărtăși experiența sa practică, dar și organizatorilor pentru această oportunitate valoroasă oferită studenților.

Workshop internațional „Animals as Bioindicators”

Facultatea de Medicină Veterinară USH a fost reprezentată la workshopul internațional „*Animals as Bioindicators*” (COST Actions BeSafeBeeHoney și SafeGameMeat), desfășurat în perioada 16–18 septembrie 2025 la Krakow, Polonia, de către conferențiar universitar dr. Mădălina Belous.

Evenimentul a reunit specialiști și cercetători din întreaga Europă, abordând rolul albinelor, faunei sălbatice și speciilor de vânat ca bioindicatori ai calității mediului, sănătății ecosistemelor și siguranței alimentare.

Colegii îi adresează felicitări conf. univ. dr. Mădălina Belous pentru implicarea activă în promovarea conceptului „*One Health*” și pentru contribuția la dezvoltarea unei cercetări interdisciplinare cu impact european!

#Noaptea Cercetătorilor Europeni

- un eveniment etalon ce apropie
cetățenii de știință.

Instrumentul de finanțare prin care aceste activități sunt susținute este MSCA and Citizens, parte a Programului #OrizontEuropa.

Dacă ești cercetător sau reprezinți o organizație interesată să aplice în apelul MSCA and Citizens 2025, te invităm la un eveniment online organizat în data de 8 octombrie 2025, 10:00 – 13:30, de NCP@UEFISCDI.

Afli direct de la reprezentanții #Comisiei Europene cum să-ți crești șansele de succes;

Cunoști bune practici de la organizații din România deja implicate;

Înțelegi mai bine criteriile de evaluare și noile reguli de finanțare.

Participarea se face în baza #înregistrării, până la data de 6 octombrie 2025, ora 16:00 <https://www.ncp.uefiscdi.ro/.../msca-and-citizens-event-2025>

Oferta educațională a Universității Spiru Haret pentru anul universitar 2025-2026

<https://www.spiruharet.ro/facultate-preinscriere.html>

PROGRAME DE LICENȚĂ

BUCUREȘTI

» Facultatea de Educație Fizică și Sport

Șoseaua Berceni nr.24, Sector 4
Telefon: 021 317 19 00;
e-mail: admitere_efs@spiruharet.ro
efs.spiruharet.ro

- Educație fizică și sportivă – 3 ani
IF – 150 locuri
- Kinetoterapie și motricitate specială – 3 ani
IF – 150 locuri

» Facultatea de Inginerie și Informatică

Strada Fabricii nr. 46G, Sector 6
Telefon: 021 316.97.85; 021 316.97.86 int. 144;
e-mail: admitere_iig@spiruharet.ro
misn-b.spiruharet.ro

- Informatică – 3 ani
IF – 100 locuri

» Facultatea de Medicină Veterinară

B-dul Basarabia nr. 256, Sector 3
Telefon: 021 242 15 76; 021 455 10 79
e-mail: admitere_mv@spiruharet.ro
mvvet.spiruharet.ro

- Medicină veterinară – 6 ani
IF – 50 locuri

» Facultatea de Psihologie și Științele Educației

Strada Fabricii nr. 46 G, Sector 6
Telefon: 021 455 10 21; 021 316 97 85;
Fax 021 255 60 94
e-mail: admitere_pse@spiruharet.ro
pse-b.spiruharet.ro

- Psihologie – 3 ani
IF – 180 locuri; IFR – 125 locuri; ID – 75 locuri
- Pedagogia învățământului primar și preșcolar – 3 ani
IF – 90 locuri

» Facultatea de Științe Economice

Strada Fabricii nr. 46 G, Sector 6
Telefon: 021 316 97 83;
e-mail: admitere_se@spiruharet.ro
se-b.spiruharet.ro

- Contabilitate și informatică de gestiune – 3 ani
IF – 120 locuri
- Management – 3 ani
IF – 120 locuri; IFR – 75 locuri; ID – 75 locuri
- Marketing în limba engleză – 3 ani
IF – 100 locuri

» Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative

Șoseaua Berceni nr. 24, Sector 4
Telefon: 021 334 44 19; Fax: 021 334 52 63;
e-mail: admitere_sjpa@spiruharet.ro
sjpa-b.spiruharet.ro

- Drept – 4 ani
IF – 180 locuri; IFR – 150 locuri

BRAȘOV

» Facultatea de Psihologie și Științele Educației

Strada Turnului nr. 7
Telefon: 021 455 1061;
e-mail: admitere_pseb@spiruharet.ro
pse-bv.spiruharet.ro

- Psihologie – 3 ani
IF – 100 locuri
- Pedagogia învățământului primar și preșcolar – 3 ani
IF – 75 locuri

» Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice

Strada Turnului nr. 7
Telefon: 021 455 1062; 021 455 1063;
e-mail: admitere_sjeab@spiruharet.ro
sjea-bv.spiruharet.ro

- Drept – 4 ani
IF – 100 locuri
- Management – 3 ani
IF – 100 locuri

CÂMPULUNG

» Facultatea de Științe Economice

Strada Traian nr. 223
Telefon: 0248 51 22 84; 0248 51 06 00;
e-mail: admitere_secl@spiruharet.ro
se-ag.spiruharet.ro

- Contabilitate și informatică de gestiune – 3 ani
IF – 90 locuri

CONSTANȚA

» Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice

Strada Unirii nr. 32-34
Telefon: 0241 54 14 90; 021 455 10 66;
e-mail: admitere_sject@spiruharet.ro
sjse-ct.spiruharet.ro

- Drept – 4 ani.
IF – 150 locuri
- Management – 3 ani
IF – 100 locuri

CRAIOVA

» Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative

Strada Vasile Conta nr. 4
Telefon: 0251 42 33 95;
e-mail: admitere_sjeac@spiruharet.ro
sjea-dj.spiruharet.ro

- Contabilitate și informatică de gestiune – 3 ani
IF – 100 locuri
- Management – 3 ani
IF – 75 locuri
- Administrație publică – 3 ani
IF – 60 locuri; IFR – 50 locuri
- Drept – 4 ani
IF – 150 locuri; IFR – 100 locuri; ID – 75 locuri
- Psihologie – 3 ani
IF – 60 locuri

La admiterea în ciclul de studii universitare de licență pot participa absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau cu diplomă echivalentă cu aceasta, indiferent de anul absolvirii liceului.

La admiterea în ciclul de studii universitare de masterat pot participa absolvenții cu diplomă de licență sau echivalentă.

Persoanele cu handicap care participă la concursul de admitere au aceleași drepturi ca și ceilalți candidați.

Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene pot participa la admiterea în ciclul de studii universitare de licență și în ciclul de studii universitare de masterat, în aceleași condiții prevăzute de lege pentru cetățenii români, inclusiv în ceea ce privește taxele de școlarizare.

Românii de pretutindeni, cetățenii din state terțe pot participa la admiterea în ciclul de studii universitare de licență și în ciclul de studii universitare de masterat, conform prevederilor legale în vigoare, acordurilor bilaterale și ofertelor unilaterale ale României și metodologiilor special elaborate de ministerul de resort.

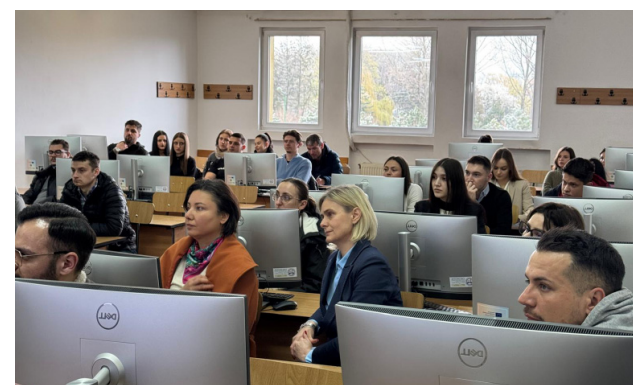
Candidații care au efectuat studiile în afara României au obligația de a prezenta la înscrierea la concurs atestatul de recunoaștere a acestor studii eliberat de către direcția de specialitate din cadrul ministerului de resort.

La admiterea în toate ciclurile de studii universitare cu predare în limba română, cetățenii străini au obligația să facă dovada cunoașterii limbii române, conform metodologiilor de școlarizare în România a acestora, după caz.

Competențele lingvistice ale candidaților la programele de studii școlarizate în limba română care nu prezintă acte de studii necesare la înscriere eliberate de instituții de învățământ din România sau din străinătate, cu predare în limba română, se face de către o comisie stabilită prin Decizia Rectorului și constituită din cadre didactice de la Departamentul Limbi moderne și comunicare în afaceri. Prin excepție, pentru elevii care au urmat studiile într-o limbă de circulație internațională sau într-o limbă a minorităților naționale, certificarea competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română se face cu diploma de bacalaureat, emisă de unitățile de învățământ autorizate/acreditate din România.

Certificarea competențelor lingvistice pentru candidații la programele de studii școlarizate în limbi de circulație internațională care nu prezintă acte de studii, necesare la înscriere, eliberate de instituții de învățământ din România sau din străinătate, cu predare în limba respectivă, se face de către o comisie stabilită prin Decizia rectorului și constituită din cadre didactice de la Departamentul Limbi moderne și comunicare în afaceri.

Un candidat poate fi admis și înmatriculat ca student la cel mult două programe de studii concomitent, indiferent de ciclul de studii și de instituțiile de învățământ care le oferă.

Oferta educațională a Universității Spiru Haret pentru anul universitar 2025-2026

<https://www.spiruharet.ro/facultate-preinscriere.html>

PROGRAME DE MASTERAT

BUCUREȘTI

» Facultatea de Educație Fizică și Sport

Șoseaua Berceni nr.24, Sector 4
Telefon: 021 317 19 00;
e-mail: admitere_efs@spiruharet.ro
efs.spiruharet.ro

- Educație fizică și antrenament sportiv – 2 ani, IF
- Kinetoterapia în afecțiunile locomotorii – 2 ani, IF

» Facultatea de Inginerie și Informatică

Strada Fabricii nr. 46G, Sector 6
Telefon: 021 316.97.85; 021 316.97.86 int. 144;
e-mail: admitere_iig@spiruharet.ro
misn-b.spiruharet.ro

- Tehnologii moderne în ingineria sistemelor informatice – 2 ani, IF
- Securitatea sistemelor informatice și a comunicațiilor – 2 ani, IF

» Facultatea de Psihologie și Științele Educației

Strada Fabricii nr. 46 G, Sector 6
Telefon: 021 455 10 21; 021 316 97 85;
Fax 021 255 60 94
e-mail: admitere_pse@spiruharet.ro
pse-b.spiruharet.ro

- Psihologie clinică și intervenție psihologică – 2 ani, IF
- Psihologie organizațională și managementul resurselor umane – 2 ani, IF
- Management educațional – 2 ani, IF

» Facultatea de Științe Economice

Strada Fabricii nr. 46 G, Sector 6
Telefon: 021 316 97 83;
e-mail: admitere_se@spiruharet.ro
se-b.spiruharet.ro

- Audit financiar contabil – 2 ani, IF
- Contabilitatea agenților economici și a instituțiilor publice – 2 ani, IF
- Managementul integrat al afacerilor – 2 ani, IF

» Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative

Șoseaua Berceni nr. 24, Sector 4
Telefon: 021 334 44 19; Fax: 021 334 52 63;
e-mail: admitere_sjpa@spiruharet.ro
sjpa-b.spiruharet.ro

- Științe penale – 1 an, IF
- Administrație publică și management în context european – 2 ani, IF

BRAȘOV

» Facultatea de Psihologie și Științele Educației

Strada Turnului nr. 7, Telefon: 021 455 1061;
e-mail: admitere_pseb@spiruharet.ro
pse-bv.spiruharet.ro

- Psihologie clinică și intervenție psihologică – 2 ani, IF
- Consiliere educațională (interdisciplinar cu domeniul Psihologie) – 2 ani, IF

» Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice

Strada Turnului nr. 7
Telefon: 021 455 1062; 021 455 1063;
e-mail: admitere_sjeab@spiruharet.ro
sjea-bv.spiruharet.ro

- Cooperare internațională în justiție – 1 an, IF
- Managementul organizației în context european – 2 ani, IF

CÂMPULUNG

» Facultatea de Științe Economice

Strada Traian nr. 223
Telefon: 0248 51 22 84; 0248 51 06 00;
e-mail: admitere_secl@spiruharet.ro
se-ag.spiruharet.ro

- Contabilitate și managementul afacerilor – 2 ani, IF

CONSTANȚA

» Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice

Strada Unirii nr. 32-34
Telefon: 0241 54 14 90; 021 455 10 66;
e-mail: admitere_sject@spiruharet.ro
sjse-ct.spiruharet.ro

- Științe penale – 1 an, IF
- Management organizațional și antreprenoriat – 2 ani, IF
- Contabilitate, expertiză și audit – 2 ani, IF

CRAIOVA

» Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative

Strada Vasile Conta nr. 4, Telefon: 0251 42 33 95;
e-mail: admitere_sjeac@spiruharet.ro
sjea-dj.spiruharet.ro

- Audit intern în sistemul public și privat – 2 ani, IF
- Științe penale și criminalistică – 1 an, IF
- Administrație publică și management în context european – 2 ani, IF

DOCUMENTE NECESARE LA ADMITERE

LICENȚĂ

A) DOVADA ABSOLVIRII EXAMENULUI DE BACALAUREAT:

Diplomă de bacalaureat / diplomă echivalentă în original; sau

Copie a diplomei de bacalaureat însoțită de adeverință eliberată de facultatea la care se află diploma de bacalaureat, în original (*pentru cei care urmează a doua facultate sau care au depus diploma de bacalaureat în original la alt dosar de admitere*); sau

Adeverință eliberată de liceu, în original, pentru candidații care au promovat examenul de bacalaureat în anul curent; adeverința trebuie să cuprindă media generală la examenul de bacalaureat, mediile obținute în anii de studii, termenul de valabilitate și mențiunea că nu a fost eliberată diploma de bacalaureat; sau

Copie a adeverinței eliberată de liceu, însoțită de o adeverință eliberată de facultatea la care se află adeverința eliberată de la liceu în original (*pentru cei care au depus adeverința eliberată de la liceu în original la alt dosar de admitere*).

B) DOCUMENTE DE IDENTIFICARE:

- Copie a cărții de identitate, care să cuprindă codul numeric personal;
- Copie a certificatului de naștere;
- Copie a certificatului de căsătorie (*dacă este cazul*).

C) ALTE DOCUMENTE:

- Adeverință medicală tip (de la medicul de familie);
- 3 fotografii 3/4;
- Dosar plic.

D) DOCUMENTE DE ÎNSCRIERE:

Fișă – chestionar pentru admitere

MASTER

A) DOVADA ABSOLVIRII STUDIILOR ANTE- RIOARE:

Diploma de licență (*în original*) sau adeverință de promovare a examenului de licență pentru promoția curentă;

Foaia matricolă/ suplimentul la diplomă sau situația școlară (*copie xerox*) pe care se certifică conformitatea cu originalul de către persoanele cu atribuții de secretariat;

Diploma de bacalaureat (*copie xerox*) pe care se certifică conformitatea cu originalul de către persoanele cu atribuții de secretariat;

B) DOCUMENTE DE IDENTIFICARE:

- Copie a cărții de identitate, care să cuprindă codul numeric personal;
- Copie a certificatului de naștere;
- Copie a certificatului de căsătorie (*dacă este cazul*).

C) ALTE DOCUMENTE

- Curriculum Vitae;
- Adeverință medicală tip (de la medicul de familie);
- 3 fotografii 3/4;
- Dosar plic.

D) DOCUMENTE DE ÎNSCRIERE:

Fișă de înscriere pentru admitere

VITRALII

Gândim separat ca să eșuăm împreună

Politica dâmbovițeană e ca o nuntă unde nimeni nu știe cine sunt mirii. Mesenii se ceartă încă de la aperitive, se îmbată cu apă rece, și se înghesuie la tortul miresei înainte de a gusta din sarmale și piftii. Și totuși, la sfârșit, se adună cu toții și fac o poză de grup, afișând zâmbete largi ca niște buni prieteni ce sunt. Sau neamuri, că mariajul conjunctural e pe bază de telefoane de la cel mai înalt nivel. În ciuda bălbâielilor socio-economice, proiectul inițial – care rămâne mereu inițial, fiindcă niciodată nu ajunge să fie dus la bun sfârșit – este măreț, impresionant, nu neapărat pentru că e eficient, ci pentru că funcționează, fie și cu poticneli, împotriva oricărei logici. Dacă nici asta nu e un miracol birocratic... Un paradis al ordonanțelor confuze și un infern al deciziilor luate în condițiile uneiunanimități mimate, printre mârâieli, rățoieli și amenințări cu demisia. O construcție politică măreață, care pare să funcționeze după principiul „ne batem capul separat, ca să nu reușim nimic împreună”. La prima vedere, pare treabă serioasă. Există pe-acolo oameni pricepuți la orice, de la administrație locală și finanțe până la afaceri externe și la așa-zișii unicorni digitali, toți punând țara la cale pe baza unor cutume care fac Constituția României să semene cu o listă de cumpărături. În spatele aparenței de stup suprapopulat cu albinuțe harnice, domnește un haos epic, o contradictorie neorânduială: plătim un bucătar să gătească, dar și un băgător de seamă care să-l șicaneze, așa, de dragul echilibrului ecosistemic, astfel încât să cădem mai lesne în groapa pe care singur ne-am săpat-o și, pe deasupra, să ne alegem și cu o indigestie financiară zdravănă. Totul depinde de un fir de păr, adică de fondurile europene, ceea ce n-ar fi rău dacă n-am arunca miliarde pe fereastră pentru întreținerea unui uriaș aparat bugetar construit pe cumetrie. Când marele vecin a închis robinetul, Europa a descoperit cu stupefație că depinde de gazul rusesc – deși știa asta de vreo cincizeci de ani –, iar noi, deși plutim confortabil pe un enorm sac cu gaze naturale, nu am știut să fructificăm momentul. Dar ne-am descurcat din vorbe, inventând „hidrogenul verde” (pentru necunoscători: hidrogenul e un gaz incolor), „centralele nucleare mai puțin radioactive” (cum vine asta?), „biomasa ecologică” (dacă o pui pe foc, nu are cum să fie ecologică) și „gazul lichefiat american” (la prețuri cvintuple față de cel autohton), dând zor, înaintea tuturor celorlate state din UE, să ne reinventăm economia, pe bază de moriști și zile înșorite, să ne închidem termocentralele și să ne punem singuri pe butuci.

Aici, la noi, hârtia nu e doar acceptată, e venerată, i s-au ridicat altare. Se tipăresc reguli despre cum trebuie tipărite instrucțiunile conform cărora se vor trimite la tipar caietele de sarcini. Un consultant guvernamental autentic doarme cu ghidul solicitantului sub pernă și visează la creșterea ratingului de țară. Cine a încercat vreodată să aplice pentru o finanțare, știe că e mai ușor să o găsești pe Elodia vie decât să înțelegi „formularul de preevaluare a eligibilității financiare pentru convergența componentei de cofinanțare aferentă axei prioritare X”. Promovăm asiduu libertatea inițiativei, dar îngropăm întreprinzătorii în mormane de hârtoage și norme care se bat cap în cap, blocând bruma de economie funcțională care plătește taxe colosale, ținând țara încă în funcțiune. Când gluma se îngroașă, politicienii „iau act cu îngrijorare”, se ceartă neproductiv unii pe alții, promit măsuri ferme, apoi se înțeleg din priviri să mai facă niște angajări la stat. La urma urmei, statisticile arată bine și nu, nu ne induc în eroare, atâta vreme cât încă ne mai putem milogi la bănci. La nunta asta, darul e din bani de împrumut, și nașul – orice nuntă are așa ceva – va fugi cu el în traistă, lăsând nuntașii cu buzunarul gol de bani și certitudini. Iar mirii vor dormi sub cerul liber, buimaci, rămași fără banii de avans pentru viitorul mult-visat în care sperau să trăiască fericiți până la adânci bătrâneți.

Dragoș CIOCĂZAN

Cetatea Histria mai ascunde încă surprize: un tezaur de aproape două milenii

Histria (jud. Constanța) a fost întemeiată de coloniștii greci din Milet în jurul anului 657 î.Hr. (după istoricul Eusebiu din Cezareea) sau 630 î.Hr. (după Skymnos), ca port la Marea Neagră și distrusă prin secolul al VII-lea d.Hr. de invaziile avaro-slave. Cetatea Histria a fost identificată, în 1868, de către arheologul francez Ernest Desjardins, iar cercetările arheologice propriu-zise au fost inițiate în 1914 de către Vasile Pârvan. Chiar în prima campanie de cercetări, Vasile Pârvan a descoperit o inscripție intitulată „*Horothesia*”, care evidenția granițele teritoriului histrian în vremea lui Traian. Săpăturile au fost continuate sub conducerea lui Scarlat Lambrino, Emil Condurachi și Dionisie M. Pippidi. Cercetările arheologice au fost reluate după 50 de ani de pauză, în 2015, sub coordonarea Institutului de Arheologie „*Vasile Pârvan*” din București, în colaborare cu Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea din București - Facultatea de Istorie și Universitatea „*Ovidius*” din Constanța, o echipă formată din Adela Băltăc, Paul Damian, Virgil Apostol și Eugen Paraschiv-Grigore, care realizează - cu finanțare proprie - săpături arheologice; rezultatele celor 25 de ani de cercetare sunt unele dintre cele mai importante. Printre acestea se remarcă noi porțiuni din două străzi, cunoscute preliminar din cercetări anterioare, un traseu de stradă necunoscut până la cercetările noastre, trei edificii de mari dimensiuni adosate acestor artere, canale de colectare a apei menajere sau conducte de apă potabilă, o fântână, un cuptor, aici fiind descoperite varii obiecte arheologice (vase de provizii, amfore, vase de lux și de uz comun, obiecte din bronz, fier, sticlă și os, monede, fragmente de inscripții și arhitecturale etc.). Cercetarea continuă și în prezent, finanțată de Ministerul Culturii și Cultelor, sub conducerea lui Alexandru Suceveanu, iar surprizele plăcute nu întârzie să apară. Astfel, a fost descoperit un tezaur constând în peste 40 de monede și câteva podoabe antice din metale prețioase. Artefacte au fost descoperite în rămășițele unei locuințe incendiate în perioada romană. În același loc au mai fost descoperite și vase ceramice, obiecte din bronz, fier, sticlă sau piatră, unele fiind inscripționate. „*Condițiile descoperirii tezaurului indică faptul că podoabele și monedele erau păstrate într-o casetă din lemn, iar în urma incendiului acestea s-au contopit păstrând forma acesteia. Cel mai probabil, locuința aparținea unei familii importante de la mijlocul secolului al II-lea - mijlocul secolului al III-lea după Hristos, iar obiectele de valoare erau păstrate într-un loc special, însă din cauza incendiului nu au mai putut fi salvate la acel moment. Această locuință romană somptuoasă, cu pavaje din calcar și pereți cu tencuială pictată, precum și vestigiile arheologice descoperite prin cercetarea sa sunt mărturii semnificative pentru reconstituirea unui moment din viața vechii cetăți în perioada Principatului*”. Monedele și podoabele din acest tezaur vor fi clasate în categoria „*Tezaur a patrimoniului cultural național*”. Muzeul Național de Istorie a României va anunța în perioada următoare data la care acest nou tezaur va putea fi prezentat - preliminar - publicului și mass-media.

... Astfel vin comorile litoralului de acum 2000 de ani către noi, descoperindu-ne taine și mistere neștiute încă, dar care vor complete pagini consistente de istorie.

George V. GRIGORE

Surse: mnir.ro; infocultural.eu; dobrogeaonline.ro; historia.ro;

Invitații în lumea artelor plastice

Maria STOIAN ne impresionează cu tablourile sale minunate

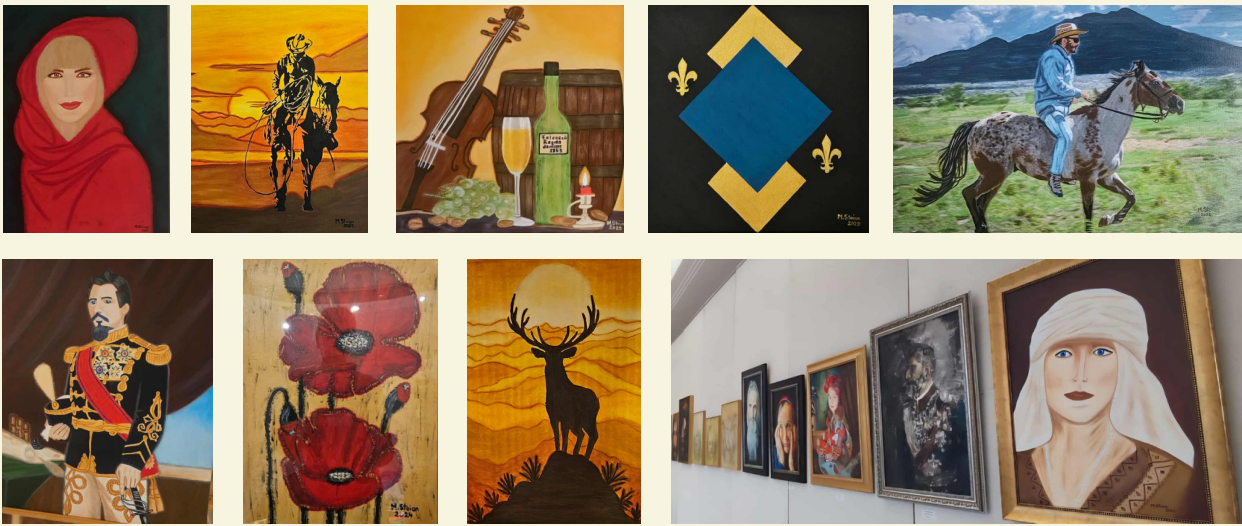

Scriu despre un pictor special. Este vorba despre Maria Stoian, un pictor renumit care ne impresionează din Statele Unite ale Americii. Ce cuprinde bilanțul pentru anul 2024?

– Anul 2024 a fost extrem de valoros pentru mine din punct de vedere artistic, atât prin amploarea activității, cât și prin prestigiul evenimentelor la care am participat. Am luat parte la 13 expoziții colective, în cadrul cărora am prezentat lucrări realizate în ulei și acrilic – tehnici care îmi permit o expresivitate bogată și un dialog profund cu temele abordate. Printre cele mai remarcabile momente ale anului se numără participarea la expoziții organizate în spații cu o puternică încărcătură culturală și istorică, cum ar fi *Castelul Peleş*, *Castelul Corvinilor*, dar și în instituții importante ale statului, precum Senatul și Camera Deputaților din Parlamentul României. De asemenea, lucrările mele au fost expuse în mai multe muzee din București, ceea ce a contribuit la consolidarea prezenței mele în circuitul artistic național. Fiecare proiect a avut o tematică diferită, ceea ce m-a provocat să îmi adaptez discursul vizual și să explorez noi direcții de exprimare, păstrând în același timp coerența stilului personal. 2024 a fost, așadar, un an al vizibilității, al dialogului și al evoluției continue.

– **Felicitări pentru acest bogat bilanț! Dumneavoastră cum apreciați acest an artistic?**

– Îl apreciez ca pe un an intens și valoros, în care am reușit să-mi extind vizibilitatea artistică și să-mi consolidez poziția în spațiul cultural românesc. Participarea la 13 expoziții colective în locații de prestigiu nu a fost doar o confirmare a direcției în care merg, ci și o motivație să continui să evoluez. Pentru mine, 2024 a fost un an al validării – dar nu neapărat în sensul exterior, ci al unei

confirmări interioare că munca, disciplina și autenticitatea dau rezultate. Am învățat mult, am experimentat, am cunoscut alți artiști valoroși și am avut parte de un public receptiv, ceea ce mi-a dat încredere în potențialul discursului meu vizual.

– **Ce vă doriți pentru anul 2025, în ansamblul său?**

– Pentru anul 2025 mi-am dorit să continui să cresc și să mă dezvolt ca artist, explorând teme cu impact social și ecologic, dar și să îmi extind orizonturile profesionale la nivel internațional. Un obiectiv important pentru mine este să dezvolt proiecte și să-mi promovez pictura și în Statele Unite, un spațiu artistic complex și provocator, care îmi oferă oportunități noi de colaborare și dialog cultural. Pe lângă această deschidere către piața și comunitățile artistice din SUA, îmi propun să mă implic în proiecte comunitare și colaborări care aduc arta mai aproape de oameni, să experimentez noi tehnici și abordări, menținând în același

timp stilul meu personal, bazat pe pictură în ulei și acrilic. Pentru mine, 2025 va fi anul în care îmbin autenticitatea artistică cu angajamentul social și cultural, construind punți între spațiul local și cel internațional, pentru a crea un dialog artistic viu și relevant.

– **Frumos exprimat, vă doresc să vă îndepliniți toate aceste nobile aspirații. După atâtea cuvinte, să vedem și niște tablouri semnate de dumneavoastră.**

CONCLUZIA. Fiecare lucrare în parte este o revelație în sine. Indiferent de tema abordată, se văd clar calitățile artistice, determinarea de a merge mereu înainte pe calea afirmării. Urăm artistei sănătate, inspirație, multe alte tablouri de valoare, participări la expoziții relevante, inclusiv în Statele Unite ale Americii.

Aristotel BUNESCU
<https://agentiadepresaculturalasisportiva.wordpress.com>

Dr. Nicolae MAREȘ

CINE UITĂ NU MERITĂ. FILE DE ISTORIE.

„Sentimental național este acela care asigură existența popoarelor.” (Nicolae TITULESCU)

RELAȚIILE STATELOR DIN SPAȚIUL CENTRAL EUROPEAN

„Ferește-te popor al meu, căci mari primejdii ți se pregătesc.” (Nicolae IORGA)

I „MEDIEREA” POLONIEI.

Nicolae Iorga a publicat, în mai 1938, în „*Timpul*”, un memorabil eseu despre avaturile politicii internaționale din acei ani. Istoricul, „dascălul neamului” dovedea, din nou, dacă mai era cazul, cât de adevărată și de profundă era predicția de excepție a gândirii sale. N-a fost de duzină nici titlul cutremurător dat de marele publicist articolului: „*Ferește-te popor al meu, căci mari primejdii ți se pregătesc.*” Zicerea s-a constituit într-un avertisment grav. Pe măsură ce timpul a trecut, butada de mai sus s-a transformat într-un s t r i g ă t, care se cuvenea să fie auzit nu numai în plan românesc, ci mult mai larg, european, dacă nu universal. Pericolul se dovedea a fi iminent. Praga ar fi trebuit să fie prima care să îl audă; aliata noastră la *Mica Înțelegere*, cea care intrase tot mai puternic în vizorul amenințător germano-polon, era condamnată cu desființarea.

Austria – punct de plecare

Avertismentul de mai sus aparținea nu numai unui istoric de talie universală; el venea de la o personalitate care trăise la cea mai înaltă tensiune Primul Război Mondial și evenimentele care i-au urmat.[1] Judecata emisă de marele istoric pleca, totodată, de la un bărbat de stat care trecuse prin funcția de prim-ministru al guvernului român, în timpul marii crize din anii '30, care cunoștea lumea largă pe toate fetele, cu zeci de mii de întâlniri cu contemporani de seamă de pe toate meridianele, care an de an ținea cursuri la Sorbona.[2] Când scria rândurile de mai sus, Iorga era - prin ziarul său – „*Neamul Românesc*” – cel mai avizat formator de opinie, cu toate că, în fapt, el gira și funcția de consilier regal, demnitate în care s-a dovedit a fi, cu experiența avută în multe domenii, nu un sfetnic de duzină, cum se întâmplă în zilele noastre cu sute de asemenea specimene, ci s a v a n t u l care cântărea totul în dimensiune istorică și în devenire.

Ce constata cărturarul român, cu doctorate susținute în tinerețe nu numai în Franța dar și în Germania? Nimic altceva decât că prin alipirea Austriei la Reich-ul german lucrurile nu se vor opri aici și că Anschluss-urile se vor ține lanț în Europa Centrală. Remarca, totodată, Nicolae Iorga, că omenirea este martoră la declanșarea unuia dintre cele mai periculoase demersuri ale vremurilor sale, pentru că „Austria – menționa istoricul în eseu – nu este un adaos oarecare la complexul de vechi state germanice, din care s-a alcătuit Imperiul în cele trei forme ale sale; Austria nu este un hotar, cum nici nu poate admite doctrina nazistă, care leagă drepturile statului german, în orice țară, de prezența acolo a unei populații germanice, numeroasă, sau foarte puțin numeroasă, întinzând astfel o linie de culoare neagră până peste România la țărmul Euxinului și pe deasupra Euxinului până în regiunea Caucazului. **Austria este un popas** (sublinierea mea – N.M.) pe o linie de înaintare pregătită cu cea mai mare grijă și pentru care poporul german, entuziasmat de noua doctrină, este capabil să aducă și cele mai mari sacrificii; Austria este un punct de plecare”.[3] Chiar mai mult, conchidea istoricul savant. Cele petrecute cu Austria devin o „continuare a unor sforțări care au trecut pe rând prin deosebite forme și care nu reprezintă altceva decât aflutul puternicei vitalități a unei rase, care se crede chemată a stăpâni lumea”.[4] Găsim cu greu în alte capitale de pe mapamond reacții similare atât de pertinent exprimate.

Mai târziu, pentru descrierea și caracterizarea lor, a apărut butada de *agonie a păcii* pe care am întâlnit-o postbelic la istoricul polonez Henryk Batowski, balcanolog, pe care l-am întâlnit la sfârșitul anilor 1970 la Cracovia.

Atitudinea de neutralitate a României

Bucureștii constatau cu mare stupeoare în 1938 că revizionismul german, italian și maghiar *disloca sistemul versaillez și principiile de securitate colectivă*, iar liderii marilor puteri europene se prefăceau că nu văd toate acestea, ei fiind peste măsură de mulțumiți că „salvau pacea!”

Mai trebuie spus că, în fapt, trista agonie a păcii de pe continent a fost declanșată la 7 martie 1936, prin remilitarizarea Renaniei. Se intrase, cum bine a subliniat profesorul Constantin Vlad într-o lucrare de referință a zilelor noastre, în „dinamica cedărilor”[5]. Acțiunea respectivă, lipsită până și de cea mai mică ripostă din partea marilor puteri de atunci, a fost urmată, la foarte scurt timp, de ocuparea Austriei, continuând fără opreliști, până la semnarea Acordului de tristă amintire din 29-30 septembrie 1938, de la München.

Atunci și acolo, principalii lideri europeni Chamberlain, Daladier și Mussolini s-au dovedit peste măsură de concilianți față de pretențiile ridicate de Hitler, satisfăcându-i dictatorului în plină ascensiune aspirația lui de a cucerii regiunea sudetă, din vestul Cehoslovaciei pe care a alipit-o Germaniei. Un nou anchluss!

Pentru a mai liniști cumva spiritele, chiar și pe plan intern, Carol al II-lea convoacă și participă în ziua de 26 septembrie 1938, la Sinaia, la o ședință restrânsă a Consiliului de Miniștri care, în fața politicii de conciliere dusă de guvernele britanic și francez, hotărăște ca România să adopte, cel puțin în perioada imediat următoare, o atitudine de neutralitate, pentru a nu fi antrenată nepregătită într-un conflict. A fost o hotărâre din toate punctele de vedere salutară, în ciuda faptului că, doar peste trei zile, la München, Chamberlain, Daladier și Mussolini deschid drumul lui Hitler spre Sud-Estul Europei, reazemul nostru, *Mica Înțelegere* fiind suprugată; țările membre n-au dat nici o declarație în acest sens.[6]

Ministrul de externe polonez, Beck – în rolul de conciliator sau mediator – între Ungaria și România

S-a implicat sau nu Varșovia în favoarea curentului revizionist în plină ascensiune pentru sprijinirea Ungariei în mutațiile care au avut loc? Aceasta este departe de a fi o întrebare retorică sau lipsită de sens în încercarea pe care o vom face de a analiza

„*sine ira et studio*” raporturile româno-polone în pragul izbucnirii celui de Al Doilea Război Mondial.

Pentru a urmări îndeaproape desfășurarea evenimentelor, nu se poate să nu punem în ecuație rezultatele vizitei din 3-9 februarie 1938 în Republica Polonă a regentului Horthy, prilej de a observa că România avea locul ei în preocuparea și acțiunea poloneză. Dovadă materialul apărut în „*Curentul*” din 10 februarie 1938, prin care ziarul își informa cititorii despre unele „Mediațiuni polone între România și Ungaria.”

Este citată și opinia ziarului „*Observer*”, care releva că vizita în Polonia a demnitarului maghiar are o strânsă legătură cu concilierea pe care Polonia, prin colonelul Beck, o încearcă de mai mult timp între Ungaria și România, precizând că ministrul de externe al Poloniei a oferit Budapestei de multă vreme oficiile de mijlocitor între Ungaria și România.

S-ar mai putea spune că ministrul Poloniei la Budapesta (L. Orłowski) a făcut tatonări repetate în cercurile românești diplomatice pentru a convinge partea română să ușureze medierea polonă. Însă, în contactele avute cu omologul său român la Budapesta, Raoul Bossy, diplomat de mare cultură și finețe, aproape că îl obliga să îi dea lecții usturătoare cu privire la posibila modalitate de abordare a chestiunii respective, în spiritul și cu respectarea dreptului internațional, cursuri totalmente străine polonezului.

„*Prezentul*” din 11 februarie 1938 reamintește zvonul vechi, devenit actual, lansat încă din timpul vizitei ministrului Victor Antonescu la Varșovia, din noiembrie 1936, privind așa zisa disponibilitate a Poloniei de a acționa pentru o apropiere româno-maghiară. Documentele diplomatice românești nu infirmă această direcție, realitățile au fost însă cu mult mai nuanțate în desfășurarea lor, demnitarul român având în suita sa pe generalul Florea Țenescu și pe Al. Crețeanu, secretar general în Ministerul Afacerilor Străine.[7]

Vizita lui Horthy în Polonia – prima încercare de „dislocare a Micii Înțelegeri”.

Comentatorul acestui ziar subliniază însă că n-au fost decât de *domeniul fanteziei* cele discutate de Beck și Horthy, totul fiind pus pe seama neastâmpăratului *misionarism pacific* al părții polone. N-a fost ea /Polonia/, în 1932, „mediatoare” dintre România și Soviete? – se întreabă ironic comentatorul gazetei pentru a sublinia, dacă mai era cazul, rolul nefast jucat atunci de aliatul României din 3 martie 1921. Despre modul de acțiune al lui Beck știm foarte bine din declarațiile sau consemnările lui Titulescu[8] și din „Memoriile” lui Iorga.[9] Elocvente au fost și rapoartele diplomatului Constantin Vișoianu trimise la Palatul *Strudza* în perioada misiunii sale: 1935-1936.[10]

Concluzia pertinentă trasă de data aceasta de ziarul „*Prezentul*” era că, între București și Budapesta, o Polonie care încă n-a ratificat *Tratatul de la Trianon* (!), ar fi cel mai puțin indicată să medieze. Se aprecia că scopul principal al vizitei regentului Horthy în Polonia a fost „*dislocarea Micii Înțelegeri*”, acțiune dragă inimii lui Beck, aversiunea poloneză față de *Mica Înțelegere* fiind bine cunoscută. Nimeni altul decât Constantin Vișoianu subliniasse, încă din mai 1936, că, pentru Polonia, *Mica Înțelegere* era o structură i n c o m o d ă pentru planurile cu iz revizionist promovate de Varșovia și Budapesta.

La 18 iunie 1938, „imparțialul” colonel Beck cerea oficial, prin proaspătul ambasador al Regatului României, Richard Franasovici, „să fim mai culanți în convorbirile cu Ungaria”.[11]

Raoul Bossy a adus în atenția factorilor politici din România o altă nuanță a raporturilor polono-ungare, desfășurate în septembrie 1938. El a arătat următoarele: „Conversațiile Kánya - Beck dau opiniei publice maghiare impresiunea că a mai câștigat un eventual „protector” în dezbaterile marilor probleme internaționale, chiar dacă această protecție nu ar consta decât în eventuale oficii de intermediere”.[12]

Bossy – un diplomat cu mare experiență, nu numai rafinat, dar și foarte măsurat și drept în analizele sale – a atras atenția Bucureștilor, în acele momente, că „Polonia împinge Ungaria să ceară Rusia Subcarpatică” Cehoslovaciei. Totul se petrecea înaintea jocului polono-maghiar de care aminteam mai sus. Subliniem, și cu acest prilej, constatările transmise de la Varșovia de ambasadorul Franasovici, înregistrate la numai două săptămâni de la depunerea scrisorilor de acreditare (la 31 mai 1938), prin care remarcă faptul că Beck avea față de Cehoslovacia o atitudine extrem de critică.[13]

Șeful externelor de la Varșovia îi spunea ambasadorului român R. Franasovici că Cehoslovacia nu-și va putea menține „statu quo ante”. Colonelul vedea că singura soluție posibilă a vecinului din sud al Poloniei ar fi o republică federală, dacă nu chiar mai mult, făcând aluzie, așadar, la o dezmembrare a statului cehoslovac, învinuind Cehoslovacia de tergiversări continue, „probabil sub influența Rusiei”.

În septembrie 1938, armata polonă era cu arma la picior contra Cehoslovaciei

În privința tratatelor României cu Ungaria, țară în interiorul căreia colonelul Jozef Beck dorea să îi vadă pe români urgent înțeleși cu ungurii, aceasta prin manifestarea de solitudine maximă, năștea întrebarea: de ce n-a cerut oare belicoasei Ungarii de atunci mai multă prudență și înțelepciune?

Ne este dat să cunoaștem întreg dramatismul situației din acele zile și săptămâni, cât și zarva deosebită pe care o producea Germania în legătură cu intențiile de acaparare a Sudeților, printre altele și din presa ori memorialistica vremii.[14]

Ambasadorul Raoul Bossy menționează, cu lux de amănunte, în rapoartele și în amintirile sale diplomatice, aroganța și vulgaritatea discursului rostit în acele zile de Hitler, care „nu s-ar spune a fi al unui șef de stat care vorbește cu un alt șef de stat, ci al unui zidar înjurându-l pe altul”.

Se știe că, la 24 septembrie 1938, Guvernul cehoslovac a dat o proclamație dramatică, citită la radio de ministrul Vavrečka (fost ministru al Cehoslovaciei la Viena în 1931-1932), prin care spunea că: „*precum Hristos s-a jertfit pentru omenire, la fel se sacrifică și Cehoslovacia pentru pace...*” Mai spunea acesta că răspunderea va cădea pe țărilor care au părăsit-o. Nu le-a numit, dar istoria le-a judecat în curând foarte aspru. Acest lucru a fost intuit corect de sensibilul ministru de formație istoric. Știut este că guvernul Hodža a demisionat. Generalul Syrový, inspectorul general al armatei, a fost numit președinte al Consiliului, Krofta a deținut, în continuare, portofoliul externelor.

Înaintea semnării Acordului de la München, Chamberlain a plecat la Godesberg cu avionul și s-a întors la Londra după două zile, de unde i-a scris lui Hitler mai mult decât îi vorbește. Tot atunci, Beneš a fost tratat de Hitler, la Nürnberg, drept „mincinos”. În dimineața aceleiași zile, Franța a decis mobilizarea parțială, iar Anglia a chemat sub drapel pe rezerviștii marinei. La Padova, Mussolini a ținut o cuvântare apreciată de comentatorii vremii drept „isterică”, în care a atacat vehement pe „dușmanii de peste Alpi” de parcă ar fi declarat război Franței. „*Toată omenirea trebuie să piară pentru ca doi paranoici să-și poată descărca nervii*” – considera Bossy.

Polonia își dă pe față arama trecând de partea forțelor revizioniste: Italia, Germania și Ungaria. Era vizibilă situația că, odată cu Germania, vor dezlănțui o agresiune contra Cehoslovaciei, atât Polonia cât și Ungaria. La 15 martie 1938, Nicolae Iorga notează: „Polonia, după vizita lui Beck la Roma, pare hotărâtă să atace Lituania, aceasta în fața crescânde amenințări germane.”[15] Istoricul neamului nu era străin de toate mașinațiunile pe plan internațional. A consemnat la 23 octombrie 1938: „Comnen [16] îmi arată acte pentru acțiunea sa în criza cehoslovacă. A intervenit energic pentru ca să se ia măsuri în Cehoslovacia, și i s-a recunoscut deplin. Lui Franasovici i s-a adresat amical că alianța cu Polonia trebuie menținută, dar cu ochii deschiși”.[17]

Stefan Csaky, directorul politic în ministerul de Externe maghiar, viitor ministru de externe, i-a declarat lui Bossy, în termeni categorici, că în ziua în care trupele germane vor înainta pe teritoriul cehoslovac, armata polonă va începe ofensiva contra Cehoslovaciei. Știa acest lucru cu certitudine, el fiind în contact permanent cu ministrul polonez la Budapesta, Leon Orłowski. Pentru a-și asigura credibilitatea, Csaky îi precizează lui Bossy că: „chiar în acele momente” reprezentantul Varșoviei se afla în biroul de alături, unde a fost pus în legătură cu directorul economic, căci îi ceruse detalii pe care nu le cunoștea. (**Va urma**)

[1] N. Iorga, *O viață de om așa cum a fost*, Editura Minerva, ediție Valeriu și Sanda Răpeanu, ed. Minerva 1984:

[2] N. Iorga, *Memorii*, vol. 1-VII, Paul Editions, București 2018

[3] Apud, Nicolae Mareș, *Alianța româno-polonă între destrămare și solidaritate (1938-1939)*, Editura Bucureștilor, 2010, pp. 59-112. Anexă - 286 documente din Arhiva MAE (AMAE)

[4] Idem, p. 112.

[5] Constantin Vlad, *Diplomația secolului XX*, Fundația Europeană Titulescu, București 2006, pp.102-108

[6] cf. *Istoria politicii externe românești în date*, Editura Enciclopedică, București 2003, p. 307

[7] Idem p. 298.

[8] Nicolae Mareș, *Titulescu – ctitor al României Mari, Vatra veche*, martie 2021 pp.; idem, *Titulescu și Polonia*, manuscris.

[9] Nicolae Iorga, *Memorii*, vol. 7, p.72-73 /Varșovia, 26 august 1932/: „Impresia pe care o am e că acest om /Jozef Beck – N.M./ nu ne iubește. Îi trebuie minciuna păcii, chiar dacă ar fi să rupem din trupul nostru pentru a i-o procura. Vorbește franțuzește cu oarecare greutate și nu pare a fi deosebit de inteligent”.

[10] Idem, A se vedea înserată în lucrarea de mai sus: *Radiografiile lui Vișoianu despre politica externă poloneză*, pp.44-49

[11] AMAE, Dosare Speciale, vol. 39, telegrama 2984, Varșovia

[12] Idem, Fond 71 Ungaria, vol. 468, f. 61; Raul Bossy, *Amintiri din viața diplomatică*, II, Humanitas, 1993, pp. 69-72.

[13] Idem, *Dosare Speciale*, AMAE, vol. 39, f. 115 (1938-1939).

[14] Cf. Nicolae Mareș, *Alianța*....doc. 1-15 pp.291-324

[15] Cf. N. Iorga, *Jurnalul ultimilor ani 1938-1940 – Inedit*, ediție Andrei Pippidi, Humanitas, București, 2019, p. 36.

[16] Nicolae Petrescu-Comen, fost ambasador în Germania, ministru al afacerilor străine în 1938.

[17] Cf. idem, p. 96.

Milița PETRAȘCU

- cea mai înzestrată femeie-sculptor a României din secolul XX

George V. GRIGORE

Milița Petrașcu, cunoscută și drept Milița Pătrașcu, sau, sub ortografia specifică epocii, Militza Pătrașcu, s-a născut la 31 decembrie 1892, la Chișinău. Ea a fost o artistă plastică, sculptoriță și portretistă, maestră în arta portretului, considerată cea mai înzestrată femeie-sculptor a României în secolul XX. A copilărit la Nisporeni. Studiile liceale le-a făcut la Chișinău, după care s-a înscris la Școala de Arte Plastice „Stroganov” din Moscova, unde studiază sculptura în anii 1907-1908, în atelierul profesorilor Konionkov și Dziubanov. Neliniștită în sufletul său de artist, în anul 1909, Milița studiază și *Literele* alături de *Filosofie* la Institutul „Bestujev” din Sankt Petersburg. În 1910 pleacă la München, unde lucrează în Academia de pictură sub îndrumarea măestrilor avangardei, Wassily Kandinsky și Alexei von Jawlensky, și ia contact cu echipa de creație a revistei germane „Jugend”. Din Germania pleacă la Paris, unde lucrează în atelierul lui Henri Matisse și Antoine Bourdelle (1910-1914). În 1919 participă la „Salonul Independenților” cu un bust (sculptură). Se știe că a fost elevă a lui Constantin Brâncuși, în al cărui atelier din Paris a început să lucreze în 1919. Constantin Brâncuși îi devine ghid în lumea sculpturii moderne. Amprenta personalității artistice a Miliței Petrașcu poartă urme ușor sesizabile ale măiestriei lui Brâncuși, reprezentând pentru ea un câmp magnetic în care a gravitat toată viața. În 1925 se căsătorește cu Emil Petrașcu și se stabilește la București. Se încadrează în mișcarea de avangardă a grupărilor „Contimporanul”, „Grupul nostru”, „Criterion”, și tot în 1925 participă la expoziția internațională organizată la București de revista „Contimporanul”. Compoziția „Joc de pisici” îi este premiată. În 1927 realizează mozaicul „Fântâni Miorița” din București. La cea de a doua expoziție a „Contimporanului” din 1930 în Sala „Ileana” expune alături de Marcel Iancu, Irina Codreanu. În acest an participă la *Expoziția de Artă românească* din Amsterdam. În 1932 face parte din grupul de inițiativă care organizează în Sala „Ileana” expoziția „Arta Nouă”. În cadrul Salonului Oficial din același an prezintă portretul actriței Marioara Voiculescu, iar în căutarea unor noi posibilități de exprimare artistică se duce în Iugoslavia unde studiază opera sculptorului Ivan Mestrovic. În anul 1933 participă la *Expoziția mondială de artă futuristă* de la Roma și la a treia expoziție a „Contimporanului” în Sala „Mozart”. În anii următori expune în Germania, Italia, Austria, Anglia și Franța. Expune și în diverse saloane basarabene, realizând în 1938 bustul lui Zamfir Arbore, expus la Chișinău, dar care după 1940 a dispărut.

Sculptura Miliței Petrașcu reprezintă, în primul rând, un act de rezistență în fața distrucției imaginii. Demersul său păstrează ambițiile instantaneului și rigorile compoziției clasice, întâlnite deopotrivă în arta începutului de secol. Acest lucru o va ajuta, în lunga perioadă în care lucrează cu Brâncuși, să se aplece de tentația imitării marelui maestru și să nu încerce gestul simplu al abstracției. Milița Petrașcu dovedește inteligența formației și

măsura dictată de temperamentul său, preluând din lecția lui Brâncuși abia sesizabilele deviații formale, care dau prospețime lucrărilor sale.

portretistă foarte solicitată. Cu prilejul expoziției din 1934 organizată împreună cu Marcel Iancu, criticul de artă Petru Comarnescu scria: „Înșușirea principală a Miliței Petrașcu rămâne calitatea de temelie a sculpturii însăși: cultul formei pline, legată de spațiu și lumină”. Artista nu caută în chipul celui portretizat o dominanță expresivă, ci reconstituie, în ansamblul detaliilor, atributele unei personalități. Portretul actriței Elvira Godeanu, goală până la brâu, este naturalist și discret hieratic în același timp, preluând îndrăzneț și neconvențional tipologia clasică a bustului fără brațe. Portretul în marmoră al unei alte actrițe cunoscute, Agepsina Macri, soția lui Victor Eftimiu, expus la Salonul Oficial din 1934, încalcă de asemenea uzanțele timpului, în care nu era permis ca portretul unei persoane clar individualizate, bine cunoscute în lumea bucureșteană, fie ea și actriță, să fie reprezentată cu sânnii goi. Nimic frivol însă în această remarcabilă sculptură! Monumentalitatea și statismul acestui portret trimit la antichitatea clasică, în numele căreia nuditatea putea fi acceptată. De la figuri generice, care suportă trimiteri vag simbolice cum e „Steaua nordului” sau de la posibilul autoportret cu titlul „Mască” și până la portretele din anii de maturitate unde particularizarea fizionomică și caracteriologică și conținutul emoțional devin prioritare, Milița Petrașcu a testat neobosit multiplele posibilități ale unui gen artistic deosebit de dificil.

Ca un exemplu de „monumentalitate”, *Monumentul Eroilor Regimentului 13 Artilerie* din Constanța, bulevardul Tomis, este o creație a artistei din 1925. Este format dintr-o coloană de trei metri susținută de un soclu hexagonal de 75 cm, în capătul căreia, pe un glob metallic stilizat, se află un vultur de bronz cu aripile desfăcute. O copie a monumentului se află la Muzeul de Artă din Constanța. În anul 1936, Militza Petrașcu a ridicat la Târgu Jiu un monument în onoarea Ecaterinei Teodoroiu: „*Mausoleul Ecaterina Teodoroiu*” în forma unui sarcofag de piatră albă, pe un postament cu trei trepte, pe care este amplasat un basorelief ce prezintă scene din viața și activitatea militară a „*Eroinei de la Jii - Sublocotenentul Ecaterina Teodoroiu*”. Basoreliefurile de pe fețele laterale ale sarcofagului sunt organizate astfel: pe fața dinspre miazăzi, apare un tablou prezentând copilăria, în cadrul vieții din satul ei natal; pe latura opusă, apare eroina, în medalion, salutată de cercetașii dintre care a făcut parte, ca elevă de curs secundar; celelalte două fețe ne-o înfățișează în război, pornind la atac cu plutonul și momentul final, când este dusă la locul de odihnă de mâini pioase de soldați. În cele patru colțuri, veghează patru femei în costum național, ținând în mâini câte o cunună de lauri.

„*Fântâna Miorița*” a fost inaugurată cu prilejul expoziției „*Luna Bucureștilor 1936*”. Monumentul este executat din granit de Dobrogea. Fațadele monumentului prezintă frize de mozaic alb și negru, fixate în piatră, ilustrând scene din balada *Miorița*. Pe una dintre părți sunt reprezentați cei trei ciobani și cele trei turme de oi, iar pe cealaltă parte este reprezentată nunta stăpânului Mioriței și moartea acestuia. „*Bustul lui Alexandru Odobescu*”,

amplasat în „*Rotonda scriitorilor*” din Parcul Cișmigiu din București, a fost inaugurat în 1943. Milița Pătrașcu a realizat și bustul de bronz de pe mormântul mării actrițe Maria Filotti, de la Cimitirul Bellu, care fost furat. Tot de mâna ei a fost plămădit bustul lui Constantin I. Nottara. Sculpturi ale sale sunt expuse și la Muzeul „Zambaccian” din București și la Muzeul de Artă din Tulcea. La Muzeul Literaturii Române din București, Milița Pătrașcu este prezentă cu trei busturi: Octavian Goga, Mihail Sadoveanu și Tudor Vianu. În data de 25 aprilie 2001, în Piața Dorobanți din București s-a inaugurat parcul „*Constantin Brâncuși*”. Pe locul unde altădată se afla „*Statuia Lupoaicei*” din București, a fost

amplasat un bust (bronz) al lui Brâncuși, realizat de Milița Pătrașcu, o donație a Fundației Franco-Române Internațional către municipiul București. Printr-o hotărâre din 2002, Ministerul Culturii și Cultelor a alocat fonduri pentru realizarea unei copii a bustului „*Chip de față*” de Militza Pătrașcu, spre a fi donată domnului Gilbert Money Câmpeanu, deținătorul arhivei originale „*Nicolae Titulescu*”.

Milița Petrașcu și soțul ei, Emil Petrașcu (1890 - 1967), fost profesor la Academia Militară, au fost urmăriți de Securitate. „*Petrașcu Milița, împreună cu soțul ei, au fost suspecți de spionaj. În procesul verificării nu s-a stabilit însă acest aspect. A reieșit însă că întrețin legături suspecte cu unele elemente în anturajul cărora duc discuții dușmănoase. Pentru stabilirea activității dușmănoase s-a folosit agentul «Ionescu» și T.O. În urma documentării activității dușmănoase, conform ordinului tov. Ministru Alexandru Drăghici la 17.IV.1959 a avut loc demascarea publică*”

în aula Facultății de Drept din București. După demascare au continuat cu aceleași calomnii dușmănoase la adresa regimului din țara noastră și URSS.”

Urmărită de securitate în „acțiunile sale dușmănoase”, Milița Petrașcu - cea mai înzestrată femeie-sculptor a României din secolul XX - ne-a lăsat moștenirea sa artistică de pe acest pământ drept continuatoarea ideilor sale creative și a plecat un timp spre a aduna mai multă inspirație în lumea stelelor, pe 25 ianuarie 1976.

Noi suntem datori să păstrăm opera sa artistică, dar și onoarea de a fi avut o astfel de sculptoriță, urmașă directă a marelui artist cosmic, Constantin Brâncuși.

Surse: wikipedia.org; eroiromanieichic.ro; enciclopediaromaniei.ro; rri.ro; gorjeniluibrancusi.ro; mvu.ro; icr.ro; artistiromani.worldpress.com

Bibliografie: Maia Cristea-Vieru: *Milița Pătrașcu sau modernitatea clasicului* (1982); Simona Nistor: *Milița Petrașcu*, 1973; Maia Cristea-Vieru: *Milima Petrașcu sau modernitatea clasicului*, cu prefață de acad. Ion Irimescu, Editura *Litera*, 1982; Ioana Vlasu: *Studiu introductiv la albumul Milița Petrașcu*, 2005, Editura *Arc*;

